

ANY XVII.—BATALLADA 872

BARCELONA

14 DE FEBRER DE 1886.

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

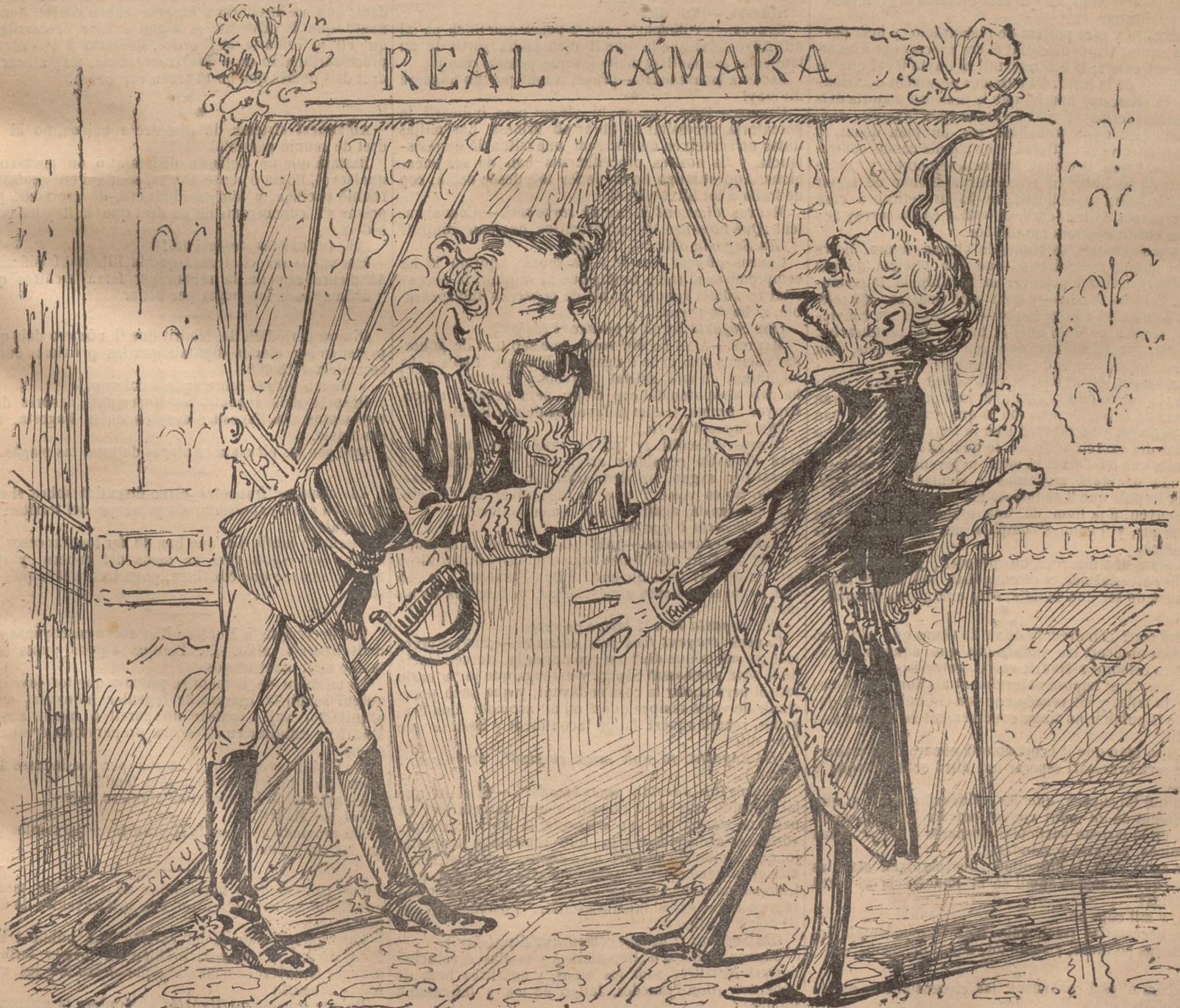
CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' illa de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals Cuba y
Puerto-Rico 16 rals, Estranger, 18 rals.

L' HOME-INSTITUCIÓ.

—¡Alto!

—Miri que vaig à buscar lo decret de suspensiò.

—No 's pot passar... de primer s' ha d' entendre ab mi.

LA CAMPANA DE GRACIA.

TOTS Á LA UNA.

ASTELAR, Salmeron, Figuerola y Pi Margall han celebrat aquests últims dies varias entrevistas.

Molt s' ha comentat aquest acte, per alló que diu lo ditxo: «Parlant la gent s' entenen».

Y de no parlarse, y de no entendre's, naixia l' desgabell que 's notava, de alguns anys a questa part, en lo camp republicà, ahont sent números; pero molt numerosos los elements, eran molt escassas las forsas efectivas que 's posavan en joch.

No podrà dir ningú que s' haja evaporat aquell gran número de republicans que formavan del nostre un partit imponent, durant lo periodo de la Revolució de Setembre.

Parlém de la massa que seguia ab entusiasmé las ideas republicanas.

«Es que aquesta massa se 'n ha anat á engrossar y robustir als partits de la restauració?

No: si los aixis aquests partits serian forts, y avuy, tots ho veyem, estan cayent de débils.

«Cóm se compren, donchs, que sense qu' ells hajan millorat, haguém perdut nosaltres, á lo menos aparentment? *

Aquest resultat té una explicació natural y lògica, en la falta d' intel·ligència y de armonia entre 'ls jefes que las circumstancies han posat al davant de cada una de las fraccions, en qu' està dividida la gran família republicana.

Onze anys y pico portém de restauració y hem passat tot aquest temps discutint si era precis anar á las urnas, ó retréure's; si era més útil la lluya legal que 'ls expedients de la forsa. Discussions purament doctrinarias y estèrils, que han fet que la immensa majoria dels que avants formavan part de un mateix exercit, obeint una consigna y treballant per un plan donat, al sentir quatre veus distintas, y en alguns cassos contradictòries, hajan demanat llicència temporal, y, sense abdicar de les idees, ni renunciar al honor de servir sota la bandera republicana, se hajan retirat á casa seva esperant millor ocasió d' entrar en lo servei actuï, en condicions més agradables.

Son molt contats los homes de alguna figura, dintre de la comunió republicana, que han abdicat de sus opinions per anar á pasturar en lo camp de la restauració. Pero las masses—y quan dich masses, me refereixo á totas las classes socials—los homes de conviccions, sense altra mira que l' honor de professarlas, aquests, per lo mateix que son desinteressats, han abdicat encara menos de sus creencies.

Han suspés, es veritat, la vida activa; s' han confós entre 'l número dels retràts que forman avuy la gran majoria de la nació; pero son lo qu' eran, lo que han sigut sempre, y no esperan sinó la senyal, per tornar á las filas del exercit actuï, en lo qual cubrirà de sobras los vuits que ha deixat la mort, la juvenalla generosa, saturada d' idees modernas y alevantada pél progrés, aqueix impuls que li es impossible torná enrera.

Ensenyéu, á la llum de una esperança factible, un camí segur, y 'l camí s' omplirà de partidaris de la República.

Un plan, una direcció, un propòsit, y reviurán los antichs enlussiamens, y la conquesta del nostre ideal, no haurá de ser una batalla; serà una marxa triunfal.

* * * Será cert? Tindrém la ditxa de veure que al fi han arribat á un acord las eminentias que aquests últims dies han celebrat á Madrid varias entrevistas?

La reserva s' imposa naturalment als homes politichs de certa talla, y tal vegada aquesta circumstancia fà qu' encare 'l públich no tinga coneixement de lo que han decidit.

Suposa algú que l' acord no està encare prou madur, y que será necessari esperar un' altra ocasió porque 's realisi.

Diu qui tal suposa, que las eminentias lo únic que han creut de tot punt convenient ha sigut reconciliarse en lo terreno particular, tornar-se á donar la mà de amichs, parlarse y saludarse.

Se salva aixís la dificultat? Desapareixen aixís las causes que mantenen sumit en la impotència al partit republicà?

No, y mil cops no.

Son necessàries resolucions més trascendentals, intel·ligencias políticas, y sobre tot, unitat de acció.

* * * Tothom n' està convençut: las circumstancies duben indefectiblement la República.

La situació està embrassada. La República ha de ser lo fruyt natural d' aqueix part.

Qué farém lo dia que 'ns la trobém entre las mans? La deixarém morir per falta de assistència? Passarém lo temps discutint sobre quina direcció té de donàrsel ab preferència, y l' abandonarém sense direcció?

Rebre la República de las circumstancias y esquivarla nosaltres mateixos... Aixó seria l' extrém de la cegueria!

P. K.

ENTRE LA ESPASA.... Y EN MARTOS.

NA sala d' aspecte insignificant: en Martos y en Sagasta estan parlant d' insignificancies, y porque la insigüificancia siga més completa, entra en escena en Martinez Campos, ab un látigo á la mà.

CAMPOS.—Don Práxedes, necessito

parlar ab vosté.

SAGASTA.—Digui: don Cristina ja ho pot sentir tot.

CAMPOS.—Realment, tant interessa á n' ell com á vosté.

SAGASTA.—Donchs endavant: ¿de qué 's tracta?

CAMPOS.—Res, es molt senzill: ¿veu aquest látigo? (Ensenyant lo que porta á la mà.) Donchs, lingui.

SAGASTA (prevenint).—Gracias: y ara, què?

CAMPOS.—Ja veurá: li haig de parlar ab franquesa. La seva política no m' agrada gens, ni agrada tampoch á n' en Jovellar, ni á n' en Vega Armijo, ni á donya... i compren?

SAGASTA.—Si senyor; vaji seguit.

CAMPOS.—La marxa dels aconteixements ofereix un aspecte tant desagradable, que es precis fer un cop de cap. Lo poble s' ha envalentonat de maña manera; la prempsa diu ja tot lo que li acomoda, y si no deturém amb ma ferrenya aquest moviment desenfrenat, la dàlhonsas se 'ns ne vè sobre.

SAGASTA.—Vol dir?

CAMPOS.—Y donchs? ¿que 's pensa que tinc pa al ull? Adverteixi que lo que li dich no ha sortit de mí sans sols: son molts y molts los que pensan com jo.

SAGASTA (sonriendo).—Vaya, vaya! no ho haguera dit mai!

CAMPOS.—Pues bueno, hi vingut pera indicarli la perentoria necessitat d' obrar ab firmesa. Las mitjas tintas no serveixen de res: som una situació de resistència, y 'ls nostres procediments han de ser enèrgichs. Aquest látigo ho ha de fer tot; desde demà, cop de tralla á tot bitxo vivent.

MARTOS (aixecant lo cap ab sorpresa).—Cóm s' entén! ¿Qué no saben los compromisos que han contret?

(En Sagasta deixa l' látigo.)

CAMPOS (ab mal humor).—Ja veurá: aquí no hi ha compromisos ni rabes fregits que hi valguin: la necessitat no admet rahons. S' ha de pegar, es indispensable, s' ha de pegar.

(En Sagasta torna á pendre l' látigo.)

MARTOS.—Aixó ho diu vosté, que sab tant de governar nacions com jo de fer ganxet. Fins ara 'l país s' ha mantingut en una actitud correcta y sensata, y no hi ha cap, absolutament cap motiu pera pellar á ningú. Senyor Sagasta, fassim lo favor de deixar lo látigo.

(En Sagasta ho fa.)

CAMPOS.—Escolti, y qui es vosté pera imposar la seva llei? Un republicà arrepentit, un monàrquich passat per aigua, un democràtic ab ribets d' anarquistas. No es vosté 'l que ha de salvar la situació. Senyor Sagasta, agafi 'l látigo inmediatament...

(En Sagasta l' agafa.)

MARTOS (exasperat).—Ah! ¿es á dir que jo no soch ningú? ¿es á dir que 'l meu apoyo moral y material no serveix de res? ¿es á dir que...? Don Práxedes... ja sab com pego: si no llença aquest látigo, 'n faig una de las mèvases.

(En Sagasta tira l' látigo de revés.)

CAMPOS (trayent soch pels caixals).—Senyor Martos! ¿ja sab lo que diu? ¿ja compren la trascendència de la seva amenassa? Sápiga y entenga que jo 'm basto tot sol pera portar la cosa endavant, y que puch prescindir de vosté sempre que a mi m' acomodi. Don Práxedes, reculli aquest látigo incontinent y fassi lo que li he dit.

(En Sagasta, ja una mica empipat, arreplega l' látigo.)

MARTOS (ab ademán amenassador).—Miri lo que fal! ¡pensi lo que diu! ¡mediti lo que intenta fer! La nació no mereix per cap concepte la xurriacada que vosté està aconcellant, y jo, que represento la opinió, jo, que capitanejo la part més digna, més ilustrada y més gubernamental de las forsas vivas del país, protesto energicament contra aquest sistema d' estúpida repressió que ara s' intenta establir. (Senyor Sagasta!) O deixa 'l látigo o...!

(En Sagasta l' deixa, comensant á patejar.)

CAMPOS.—Basta d' imposicions y tutelas revolucionàries! Nosaltres som los amos, y nosaltres hem de governar. (Don Práxedes, látigo en mà y latigasso á tothom!) (En Sagasta, fora de si, torna á empunyar lo látigo.)

MARTOS (perdent los estreps).—¡Donchs no ho farà porque jo no ho vull! (Llensi aquest látigo...)!

(En Sagasta l' llença.)

CAMPOS (bramant com un toro).—¡Cóm! ¡Agafi 'l látigo desseguidal...

(En Sagasta l' agafa precipitadament, y dirigintse á n' en Campos, l' accompanya á latigassos fins á la porta: arremet llavoras ab en Martos, y 'l fa sortir també á cops de tralla y á puntadas de pèu. Quan los té fora, s' assenta, esbufegant, en una butaca, y murmura ab diabolica satisfacció: ¡Gracias á Déu qu' estich soll! Ara podré fer lo que a mi 'm dongui la ganal

FANTÀSTICH.

os federals orgànichs de Madrid celebren una reunió legal, autorizada pel governador.

Això sí, 'l governador va enviarhi un delegat, y a lo millor de la festa 'l delegat va suspèndrela.

Aixis estém, en plé govern liberal

* *

Algú dirà:

—Pero la reunió va ser disolta, porque un cert individuo 's permetia dirigir atacs a certas coses que avuy no poden ser atacades...

—Sí, senyor.

—Liavors lo delegat va obrar molt santament.

—No, senyor. Lo delegat havia de atendre al president, que va invitarlo a posar-se al seu costat, demanant-li que 'l advertís, si algun orador descarrilava qu' ell lo cridaria a l' ordre. Cridarlo a l' ordre ó processarlo, aixó es lo que corresponia; may atacar lo dret dels demès que no hi tenen cap culpa.

* *

Ab aquest sistema de disoldre reunions, no hi ha dret de reunió possible.

Bastarà que un polissón disfressat ó un poca-solta qualsevol, llugat ó sense llugar, se fiqui en qualsevol reunió pacífica, y allà 'n diga una de groixuda, per privar als concurrents de un dret que la llei los concedeix.

—Ab, fusionistes, fusionistes!

Més val la reacció franca que la llibertat falsificada. Al menos aquella la rebém per forsa, mentres que l' última 'ns la fan pagar per bona.

Diu un periódich de Madrid que 'l número dels que prenen ser elegits diputats per las próximas corts, ascendeix á 12.000.

Y vingan plagas sobre aquest pobre país.

Després dels aiguats, los terremots; després dels caramolls, la llagosta; després de la llagosta, los candidats.

Que son las plagas més plagas de totas las plagas.

Las càmaras francesas estan discutint sobre si expulsarán o no expulsarán als príncips del territori de la República.

Discussió inútil. Lo que han de fer los francesos, es deixar los espols dors en mans del govern, y que aquest, sempre que convinga, puga treure's la pols de sobre.

Los decrets de 'n Montero Rios sobre ensenyansa son molt liberals aixó sí... Pero en alguns punts son també molt madrilenys.

Lo ministre de Foment se proposa que tot jove que vulgui seguir la carrera de ingenier industrial ó de arquitecto, vagi á passar un parell ó tres d' anys a Madrid, a estudiar en l' escola preparatoria creada al efecte.

—Y si 'l jove, no té recursos per trasladarse allà y sostenirs' hi separat de la seva família?

Ab aixó no hi há pensat en Montero Rios.

Tot per Madrid.

Als provincians ja se 'ls fa prou favor deixantlos pagar las contribucions.

Los conservadors barcelonins no volen ser menys que 'ls de Madrid y s' entretenen are trayentse 'ls drapets al sol.

Los húsars expulsats del cassino han publicat una fulla, dihen qu' ells contribuïan en primer terme a aixugar lo deficit considerable que deixa tots los mesos la Dinastía.

De manera que la Dinastía ni siquiera 's guanya la vida, y las caritats que li fan, després las hi tiran á la cara.

¡Qui ho havia de dir que la *Dinastía* estigués tant tronadal!

Se celebrava un *meeting* á Londres, quan á lo millor més de cinquanta mil homes se desparraman pels carrers de aquella immensa ciutat, y comensan á trencar vidres y acaben per fer una solemne barrabassada.

Las botigas dels argenters y dels rellotgers ván ser saquejades. Los coixes que passavan per carrers y plàssas eran detinguts y als que 's trobaven dintre 'ls robaven... En fi, de disbarats demanin.

* * * Si la céntessima part de això arriba á passar á Madrid, á horas d' are en Sagasta ja hauria begut oli.

¿Y si passa á París? ¡No 'n dirian pocas de pestes contra la República!

Pero á Inglaterra... á la terra clàssica de la Monarquia...

Això es resl com diu en Tony Grice.

Y la veritat siga dita, un telegramma 'ns fa saber, que la Càmara dels comuns ha prestat escassa atenció al asumpto, de tal manera que sols ha consagrat á discutirlo de vint á trenta minuts.

Tots los inglesos son fets ab lo mateix motlló. Lo motlló de aquell que trobantse al café van anarli á avisar que se li havia calat foch á casa. Y en lloc de aixecarse y corre á casa sèva, va enterarse tranquilament dels progressos del foch, va demanar paper y tinter y 's va posar á treure cálculs.

—Pero, home ¿qué no va á donar disposicions?

—No... Ho he calculat... Per lo que podria salvar, si corria á apagá 'l foch, encare hi sortiria tornador.

Un periódich conservador de Madrid s' entreté diríngint piropos á 'n Mañé y Flaquer, del tamanyo de un projectil de canó Krupp.

Diu que á Madrid no va poder aclimatats'hi per falta de salut; que gracies al clima dols de Barceloua consegueix anar vivint y escribint *paraules grossas*.

«Aquesta afició, afegeix, representa en lo Sr. Mañé, una verdadera necessitat, perque si las formula es per menjarselas després. Es lo seu aliment y á 'n' això 's déu que sempre estigué tant *agre*.»

Si 'l coneixerán los de casa sèva, quan lo tractan axis!

Ja está decidit: ni un sol carlista lutxará en las próximas eleccions.

Per abstendirse donan una excusa: la impossibilitat en que 's troben de assistir a la sessió en que siga presentat l' heréu de la corona.

Pero en realitat si no hi van
es pél que diu certa copla
d' un autor que no es gens tonto:
«Si vot 's i para qué tiros?
si tiros i para qué votos?»

L' agitació obrera de Londres s' explica sabent que las tres quartas parts dels treballadors de la ciutat, están sense feyna.

Una particularitat: las turbas que van esparramarse pels carrers, diu que atacavan ab preferencia las botigas que ostentaven las armas reals.

No sab qué vol dir això, donya Victoria?

Ha sigut destituit l' arcalde de Cieza, capital del districte natural de 'n Cánovas.

¿No recordan alló que deyan de la concentració monárquica?

Donchs aquí tenen una prova de las caricias que 's prodigan los monárquichs concentrats.

Y a veure are si 'l mònstruo 's queda sense districte!

* * * Seria la repetició de aquell qüento de la batalla, que 's va perdre per una ferradura. «No 'l saben?

Al caball que montava 'l general li va caure una ferradura, va comensar á coixear y consentirse y á lo millor de la barreja 'l general cau de la sella y 'l exèrcit se dispersa. Tot per una ferradura.

¡Qui sab! Potse en Cánovas haurá d' exclamar ab tristesa:—Tot per 'l arcalde de Cieza!

Està ensajantse en lo Teatro de *Novedads* un drama en quatre actes titolat: *Mal Pare!*

Jo prou los hi explicaria alguna cosa de aquesta producció, de la sèva tendència y de lo que 's proposa... Pero es millor deixarlos integrals sorpresa.

No 'ls diré més que una cosa: que ha sigut escrita pél Sr. Roca y Roca, director de LA CAMPANA DE GRACIA, y que aquest m' ha encarregat que 'ls inviti á assistir al estreno que tindrà efecte 'l dimecres, ó mès probablement lo dissapte de la pròxima setmana.

Lo rey de las húngaras ha ficat al seu heréu á estudiar en un colègi de Jesuitas.

No li faltava res més.

Sanguinari y lubrific... y per anyadidura jesuïta.

CARTAS DE FORA.—Es cert qué á Vilanova hi ha un administrador de rentas que als estanquers de aquella vila y pobles veïns no 'ls paga 'l 4 per 100 que guanyan los demés de tota Espanya? Es que 'l administrador de Vilanova té algun privilegi? Si per cas que 'l ensenyi.

Lo rector de Montreal va desferse en impropreis contra una part de la població, que, contra lo qu' ell esperava, no havia assistit á las funcions del jubileu. Entre altres coses digué: «que 'ls que no havian anat á confessar eran germans del mal' lladre». Vol lo rector de Montreal que 'l treguin de aquell poble de la mateixa manera que 'l van treure de Vimbodi per certa cosa molt grossa?

Un missionista que va anar á Pobla de Callús, entre altres besties, va recomenar á las noyas que no escoltessin á cap jove. Escolti: «ni á cap capellá que sigui jove?»

Quin enfado va tenir lo rector de Riells del Fay, al veure que 'ls quartos que s' havian recullit en una funció de iglesia, 'ls administradors los destinavan á comprar un vestit nou per una imatge de la Verge! Quan van anarli á manifestar lo seu propósit, los va treure de la rectoria, com si aquells quartos los hi prenguessen a n' ell. Máxima capellanesc: «La caritat ben entesa, comensa pél rector.»

«Y 'l de Las Cabañas? Aquest sembla que no té altra missió que desunir á las famílies. Un dia, desde l' altar, va dir que una dona casada li havia manifestat que tenia un fill que no era del seu marit. L' endemà hi havia renynas entre varios matrimonis. Y quin tip de riure devia ferse 'l rector de las Cabañas!—Actualment está buscant bronquina á dos matrimonis ab l' excusa de que 'ls cónjugues son parents en superior grau al que va declarar lo rector, son antecessor que va unirlos. Quin tip de riure 's faria 'l rector de Las Cabañas, si are aquests matrimonis esquitxessin la mosca per legalizar la sèva situació! Vaja, digan lo que vulgan. Déu ser molt divertit ser rector de Las Cabañas!

ESPURNAS.

Sembla que al fi está resolta la gravissima qüestió de nombrar un nome á propòsit per 'na á Cuba á fer la pòr. Diu que, per ara, en Cassola es lo qui reuneix més votos... Cassola! Un home magnífich per ferse Cuba ab arròs.

Lo senyor don Cárlos séptim está treballant en gran, per veure si algú li deixa quartos per tirarse al camp. Com que 'l home té tant crèdit, tothom n' hi dóna, esta clar: nada menos que a horas d' ara diu que ja ha pescat sis rals.

Junta dels «Amichs dels pobres»: president, Rius y Taule. Cassino dels fusionistes: Rius y Taule, president. President del municipi, president del comitè... ¿no hi ha cap mes presidència pél senyor Rius y Taule?

En Nocedal, gran cercunda, desitjant anà á las Corts, furgava per presentar-se candidat aquí á Sant Boy. Y, mirin si està de pèga, que en tots aquells encontorns ningú, ini 'ls del manicomí, li voleu concedí 'l vot.

A Granada y altres punts de la pobra Andalucía, hi han tornat á haver temblors, y sustos y corredisses. La culpa es dels governants que no fan res ni vigilan... No veuen que això es fet fer per la mà de 'n Ruiz Zorrilla?

A Madrid hi ha cada dia varias manifestacions d' obrers que demanan feyna, ab crits que trenquen lo cor. Lo govern los reb ab modos, los hi fa un discurs... ó dos, los hi diu que tinguin calma y... s' ha acabat la funció.

Diu que 'l exèrcit de Fransa presenta malas senyals; a Sèrvia diu que las tropas s' estan indisiplinant. A Turquia 'ls sorges cridan y no sé qué diu que fan... Quin mòn, quin mòn! Aquí á Espanya això no succeix pas mai...!

La ilustre esquerra dinàstica, no sabent com fer soroll, ha inaugurat un nou circul que diu que fa bastant goig. No entenç que pot proposarse

ab tants circuls, com hi ha mòn... No 'n té prou d' estar sempre dintre 'l seu circul, viciós!

Los bons patricis que aspiran a representar 'l país, segons càlculs minuciosos, arriban á dotze mil. Ditzosa, ditzosa Espanya! Quin orgull, tenir tants fills que tinguin prou talentarro per 'nà á fè 'l tonto á Madrid!

Última hora! S' murmura que en les esferes polítiques hi ha un trip-trap de mil dimonis y una marejada horrible. La causa es que, segons sembla, s' han notat certas intrigas... que... vaja... deixémo corre: ja 'ls ho diré un altre dia.

C. GUMÀ.

Medellin (Estremadura) 's conserva encare la casa ahont va neixe Hernán Cortés, conqueridor de Mejich.

Pero això si, la casa està convertida en una còrt... de tocinos.

Se desitja saber qui es més porc: los habitants de la casa del famós conquistador, o 'ls que consenten que 'l habitin.

En Cánovas ha inaugurat un cassino compost dels que li son fiels.

Y ha dit que may lo partit conservador havia tingut tanta forsa com are.

Ja ho crech! borrago! Avants n' hi havia un, are n' hi ha dos. Figúrinse una sargantana partida pèl mitjà.

Los dos trossos se bellugan: lo cap y la qua.

* *

Y 'l cap qu' es lo mònstruo va dir: «Si altres partits no poguessen defensar en certs moments lo que tant ells com nosaltres estém obligats á sostener, llavors nosaltres formarem la reserva per salvar la patria y la monarquia.»

La reserva! Y qué han de formar la reserva! Lo qu' ells formaran serà 'l partit dels retirats.

Creuen los canovistas que treurán 42 diputats.

Tot justament 42!

Per arribar á un auca encare n' hi falta un rengle!

Los xinos no son tant tontos com molts tal vegada 's figuren.

Havien encarregat material de guerra á Alemania, y are 'l retxassan per reunir pésimes condicions, perque, ja se sab, tot lo alemany es falsificat.

Desd' are ja no podrà dirse: «L' han enganyat com a un xino.»

Millor serà que 's diga: «L' han enganyat com a un espanyol.»

Turquia no gosa embestar als grechs.

Tém que surgeixin grans complicacions.

Y á pesar de tot, de Turquia encare 'n diuhen la sublime Puerta.

Bè es veritat que de lo sublime á lo ridiculous no hi ha mes que un un pas.

Lo ram de reynar vè cada dia á menos.

No saben lo que va dir 'l altre dia 'l de Grecia?

—No m' apuréu, sinó agafó 'l sombrero y me 'n torno tot tranquil á la mèva terra.

Y està clar:

Per posarre lo sombrero

s' ha de treure la corona:

vés, un ofici tant fiero,

y avuy dia ja no dóna.

Al cardenal Jacobini li han concedit la gran crêu del mèrit naval.

La crêu del mèrit naval

tractantse de un cardenal...

¡Ah! Ja ho entench. Tots los cardenals son marins...

Tots ells tripulan la barca del Sant Pare.

Y no 's crequin, se necessita valor, perque avuy fa aguas per tots costats, y lo pitjor es que no està assegurada.

A un altre prelat de la Iglesia, al Nunci del Papa á Madrid, li han concedit lo Toisó d' or, insignia que imposa als que la tenen una obligació: la de montar sempre á caball y may en mula.

En cambi, com á prelat, está obligat á montar sempre en mula y may á caball.

Si no vol caure en renunci,
lo millor, segons discurso,
es que, fet y fet, lo Nunci
munti en burro.

Diuhen que 'ls carlins compran armas y municions,
y mentres esperan l' ocasió de ferlas servir, las depositan á la vall d' Andorra.

Nom de una conejuda sarsuela: «*El Valle de Andorra.*»

Preparinse, donchs, y si hi há *sarsuela*, que no 'ls vingui de nou.

Exerceix lo càrrec de President efectiu de la República de Andorra, 'l célebre Dr. Cassanya, successor del no menos célebre bisbe Caixal.

Aquest procedi es etern.
Viscan los homes de manya!
Perque 'l tal Dr. Casanya
cobra un bon sou del govern.

S' ha descubert que á Madrid hi ha un catedràtic, nombrat per en Pidal, que vuit dies avants de rebre 'l nombrament, assistíá á la mateixa aula que are despenya, en classe de alumno.

Si en Pidal torna á pujá algú dia, encara se 'n veurà de més frescas.

Lo qu' es jo no desconfio de veure atés un memorial, concebut en aquest termes:

«No sab, D. Alejandro
que m' ha de neixe un fill, dintre tres mesos?
»Fassa 'l favor, desd' are
de nombrar Arquebisbe de Toledo.»

Y si es un mestis, primer serà arquebisbe que batjat.

Deya un dia un subjecte aficionat al trago:
—No dirias la rabia que 'm fan tots los que menjan rahims.
—Y això? Per que li preguntavan.
—Perque com que 'ls rahims arribarian á ser vi, de aquesta manera ni se 'l beuhen, ni 'l deixan beure.

A un fulano mal parlat, van anunciarli que una víctima de les sèvases murmuracions estava resolt á donar-lu una pallissa.

Desde llavors no menjava, ni dormia, fins que un dia 'l seu enemich va atraparlo, donantli una tunyina de ca'l Ample.

Per fortuna, no va trencarli cap ós, y encare que tot masegat, deya plé d' alegría:

—Home, gracias á Déu que m' han pegat. Al últim hauré sortit d' angunias.

▲ LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ma-ria-na.
2. SINONIMIAS.—Casi.
3. ANAGRAMA.—Rots-Sort-Tros.
4. TRENCA-CLOSCAS.—La casa tranquila.
5. GEROGLÍFICH.—Dos menos un es un.

Han endavinat totes las solucions los ciutadans J. M. Bernis, J. Abril y Dos senyores de casas bona. N' han endavinadas 4, Pepet de Palamós, y Emilio; 3, Francisco y Peret, Noy de la Dida y Francisco Pané y 2 no més A. Boix Zorrillista.

XARADA-CONVERSA.

- Anton!
—Senyor, ¿qué 'm demana?
—Allá ahont te vaig prima ahí,
—Ivas anarhi?
—Al demati
vaig trobar la Mariana.
—Ahont?
—Al carrer dos-tres,
en lo número total
á casa del senyó Gual.
—Y qué hu-tersa?
—Que hi anès,
qualsevol dia á la nit
á l'hora que 'ls dos hém dit.

PEPET D' ESPLUGAS.

ANAGRAMA.

A la Rosa, Tot tentá
perque unas tot se menjés,
y com de tot no 'n té res
ni una mica 'n va deixá.

S. U. S. T.

INTRÍNGULIS.

Buscar un mes del any que trayentli una lletra del darrera, donga 'ls següents resultats: un lloc que conté molta aigua; una part de la persona, y una lletra.

R. Y T. PATILLASSAS.

TRENCA-CLOSCAS.

LA SALA DEL TAPÉ MORT.

Formar ab aquestas lletras lo títol de una comèdia catalana.

A. BOFARULL Y P.

GEROGLÍFICH.

LO
sol
RIT
Siria

UN BOSSU.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans G. Garreta, J. M. Bernis, N. de Tap de Ampolla, Cleto, P. X. Boïlla, N. Castello y M., Aprenent Tailladó, Antonino, Sabateret del Poble Sech, Sol y Dèo, Un Sabadeilench, Camilo Kleks, Un Trollera, y J. Atlarep: *Lo qu' envian aquesta setmana no fa per casa.*

Ciutadans J. Vilalta, Francisco Pané, Ventureta de Reus, C. K. Pena, Un de la Vall d' Aran, O. de ratas, R. y T. Patillassas, A. Kinfe, Noy de la Dida, S. Ust. C. de Barril, Estebet Quintana, Rumieu, J. Trujols, J. Moret, Dos senyores de casas bonas, J. Abril, Pepet de Palamós, Francisco y Peret, A. Boix Zorrillista, P. Mascaró y Margalef, Ciutada Paco y J. Moret: *Insertaré un alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciutada J. Montero: *Està molt rebé tant l' article com la poesia: —Tenir Rescalat: L' article no pot anar; de lo demés n' aprofitrem alguna cosa.* —Ramonet: Va molt millor que lo rebut anteriorment; mirarem d' insertarho. —Lluís Casellas: La poesia està bé —J. Aleix: Varem llegir la carta tart per poderlo complaure. —Pepet d' Arbucias: Insertaré un epigram: la primera estrofa de la poesia té un equívoc que sobre ser molt vulgar es indecorós. —J. Lambert: *Les seguidilles estan bé.* —Noy Gran: Idem los seus epigrams. —J. Asnarats, J. Staramsa y Pepet d' Esplugas: Lo que 'ns envian tenim un recort vagó de haverno llegit fa temps en algun altre puesto. *¿Es qué vosotros ha han copiat?* Expliquinse. —M. P. (Cambrils): Es molt sensible lo que ha passat; pero pel bé mateix de la criatura, val mes no posarho. —S. (Barbara): Fassí mes bona lletra, expliquis més clar y firmi la carta. —Ciutadans B. (Vilafranca), L. B. (Riells), P. X. (Manresa), A. V. (Montreal) y J. R. (Vilanova): Quedan complaus.

ÚLTIMA HORA

Dijous tinguerà lloch en lo *Teatro del Circo* l' anunciat *banquete* commemorant l' aniversari de la proclamació de la República a Espanya.

Va ser un acte imponent y magestuós, que posà en evidència l' entusiasme inextingible que anima als antics republicans històrichs y la fé que 'ls nostres principis inspiran á la juventut avansada.

Los senyors Torres, Martí, Chacón, Junoy, Parellada, Aguilera, Sampere y Miquel, Alsina, Morayta y Corominas, pronunciaren discursos que foren estrepitosament aplaudits pèl numerosos públics que omplia 'l local.

No tenint temps ni espai pera entrar en detalls, LA CAMPANA, que tinguerà en lo *banquete* la sèva representació, se limita á registrar ab legitim orgull aquest fet, que vè á ser una prova més de la vitatitat y forsa de la democracia posibilista barcelonina.

Lo local estava brillantment disposit, plé materialment d' una concurrencia entusiasta y realsat per la presencia de numerosas y distinguidas seyyoras y seyyores.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22

11 DE FEBRER

Los republicans s' ho miravan, y are menjan.

Lo Mónstruo l' any passat menjava, y are s' ho mira.